

Parlamentul
Republicii Moldova

LA nr.03

18 februarie 2022

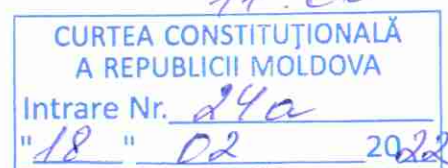
**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995,

pentru controlul constituționalității Legii nr.156 din 4 noiembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative.

I - AUTORUL SESIZĂRII

Adrian LEBEDINSCHI

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are drept obiect examinarea constituționalității unor prevederi din Legea nr. 156 din 4 noiembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative.

III – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

La 4 noiembrie 2021, Parlamentul a adoptat Legea nr. 156 pentru modificarea unor acte normative, prin care, în Art. I, a adus modificări articolului 18 din Legea nr. 80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Astfel, legea citată a completat articolul 18, cu aliniatul (2¹) în următoarea redacție:

„(2¹) Prin derogare de la prevederile alin. (1) și (2), personalul încadrat în cabinetul Președintelui Parlamentului, al Președintelui Republicii Moldova, al Prim-ministrului, al prim-viceprim-ministrului, al viceprim-miniștrilor și al miniștrilor poate exercita activitate remunerată în cadrul consiliilor de administrație ale întreprinderilor de stat și în cadrul consiliilor societăților pe acțiuni în care statul deține cote-părți din capitalul social.”

Potrivit notei informative¹ la proiectul de lege, argumentarea necesității respectivei modificări a fost formulată după cum urmează:

„[...] Legea nr.80/2010, în redacție actuală a articolului 18, limitează într-o anumită măsură dreptul personalului încadrat în cabinetului persoanelor cu funcții de demnitate publică, de a exercita și alte activități remunerate prin contract individual de muncă sau prin alt contract de caracter civil în întreprinderi de stat. În sensul larg al acestei prevederi, activitatea de membru în Consiliile de administrare poate fi interpretată ca o activitate ce cade sub incidența acestei prevederi.

În consecință, prevederea respectivă din Legea pre-citată limitează dreptul unei persoane încadrate în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică, de a exercita activitate remunerată în cadrul consiliului de administrație al întreprinderii de stat și în cadrul consiliului societății pe acțiuni în care statul deține o cotă parte din capitalul social

Cu toate acestea, este de menționat că, cadrul normativ prevede situații când persoana angajată într-o autoritate publică centrală, are dreptul de a exercita activitate remunerată în cadrul consiliilor de administrare al întreprinderilor de stat / societăților pe acțiuni.

---

¹ <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5684/language/ro-RO/Default.aspx>

Spre exemplu, art.25 alin.(2) lit.c) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public prevede dreptul funcționarului public de a avea activități de reprezentare a statului în societățile economice.

În același context, art.12 alin.(1/1) din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, prevede o derogare prin care persoanele aflate în funcție de secretar de stat au dreptul de a exercita activitate remunerată în cadrul consiliului de administrație al întreprinderii de stat și în cadrul consiliului societății pe acțiuni în care statul deține o cotă parte din capitalul social.

Prin urmare, prezentul proiect de lege are drept obiectiv modificarea Legii nr. 80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică cu o prevedere ce ar asigura dreptul persoanei încadrată în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică, de a exercita activitate remunerată în cadrul consiliului de administrație al întreprinderii de stat și în cadrul consiliului societății pe acțiuni în care statul deține o cotă parte din capitalul social.

Astfel, cu referire la condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege, se va asigura că persoanele încadrate în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică au drepturi egale cu alte persoane activitatea cărora este reglementată de Legea nr.158/2008 și Legea nr.199/2010.”

Astfel, observăm că, pînă la adoptarea Legii 156/2021, dreptul de reprezentare a statului în societățile economice îl aveau: funcționarii publici și secretarii de stat. Iar odată cu adoptarea acestei legi, cercul subiecților s-a extins la personalul încadrat în cabinetul Președintelui Parlamentului, al Președintelui Republicii Moldova, al Prim-ministrului, al prim-viceprim-ministrului, al viceprim-miniștrilor și al miniștrilor.

Fiind omise din șirul logic, o serie de poziții ce reies expres din art.2 al Legii nr.80/2010, precum și din cadrul național conex. Astfel art.2 prevede:

„De un cabinet propriu pot fi asistați: Președintele și vicepreședinții Parlamentului, președinții fracțiunilor parlamentare, Președintele Republicii Moldova, Prim-ministrul, prim-viceprim-ministrul, viceprim-miniștrii, miniștrii, Avocatul Poporului, președintele Curții de Conturi, primarul general al municipiului Chișinău și directorii generali ai autorităților administrative centrale (în continuare – persoane cu funcții de demnitate publică).”

În sensul logicii menționate, subliniem și prevederile Legii nr.270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, care în anexa 3, tabelul 3 **Funcțiile din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică** (A5), prevede expres:

Președinte al Parlamentului, Președinte al Republicii Moldova, Prim-ministru

Șef de cabinet

Consilier

Asistent

Secretar

Prim-viceprim-ministru, vicepreședinte al Parlamentului, viceprim-ministru, președinte al fracțiunii parlamentare, ministru, Avocatul Poporului, primar general al municipiului Chișinău

Șef de cabinet

Consilier

Asistent

Secretar

Director general al autorității administrative centrale

Șef de cabinet

Consilier

Asistent

În sensul modificărilor operate, observăm că autorul proiectului Legii nr.156/2021 a indicat intenționat doar pozițiile persoanelor încadrate în cabinetele demnitarilor care pot fi atribuiți „guvernării” – Speaker, Prim-ministru, Președinte, cabinetul de miniștri, etc.

Fiind elucubranta „logica” potrivit căreia un consilier al unui ministru poate fi membru al consiliului de administrație al întreprinderii de stat, iar un consilier al vicepreședintelui Parlamentului nu poate. S au nu trebuie?

În privința celorlalți subiecți care cad sub incidența Legii nr.80/2018, a fost admis un act de discriminare, și totodată o fentare a Constituției și a regulilor tehnicii legislative.

Prin urmare, potrivit articolului 16 din Constituție, toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Potrivit Legii nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, la elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii: constituționalitatea, **respectarea drepturilor** și libertăților fundamentale, **legalitatea** și echilibrul între reglementările concurente. Or, **actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției** Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene.

Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune; Modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurîndu-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea firească a elementelor structurale.

Complementar celor enunțate *supra*, subliniem că potrivit art.54 al Regulamentului Parlamentului, proiectul de act legislativ și propunerea legislativă se transmit spre avizare complexă Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului, care, în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare, va prezenta comisiei permanente sesizate în fond și Direcției documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului avizul referitor la concordanța proiectului sau propunerii legislative:

a) **cu prevederile Constituției;**

b) cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

c) cu cerințele de procedură și de tehnică legislativă prevăzute de prezentul regulament, de Legea privind actele legislative și de alte acte legislative.

În acest sens, cu referire la proiectul de lege (devenit după adoptarea Legea nr.156/2021), Direcția generală juridică a **prezentat Avizul² nr.438** din 21 octombrie 2021 în care a subliniat că:

„Cu titlu de observație generală, reținem asupra faptului că potrivit art.2 al Legii nr.80/2010, de un cabinet propriu pot fi asistați: **Președintele și vicepreședinții Parlamentului, președinții fracțiunilor parlamentare, Președintele Republicii Moldova, Prim-ministrul, prim-viceprim-ministrul, viceprim-miniștrii, miniștrii, Avocatul Poporului, președintele Curții de Conturi, primarul general al municipiului Chișinău și directorii generali ai autorităților administrative centrale.**

Pe această cale, reținem că prezentul proiect de lege instituie dreptul doar a persoanelor încadrate în cabinetul Președintelui Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Primului-ministru, prim-viceprim-ministrul, viceprim-miniștrii, miniștrii de a exercita activitate remunerată în cadrul consiliului societății pe acțiuni în care statul deține o cotă parte din capitalul social. **Acest fapt poate trezi suspiciuni de tratare discriminatorie a persoanelor și nu este în acord cu principiul egalității consacrat în Constituție**”.

Complementar, cu titlu de vicii ale calității legii, norma criticată, în sensul formulării, exclude și denaturează conceptul Legii nr.246 din 22 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală. Astfel observăm că, norma criticată prevede doar „[...] poate exercita activitate remunerată în cadrul consiliilor de administrație ale întreprinderilor **de stat** și în cadrul consiliilor societăților pe acțiuni în care statul deține cote-pați din capitalul social”, **excluzând posibilitatea exercitării activității și în întreprinderile municipale** pentru subiecți vizați de Legea nr.80/2010. Or, distincția dintre întreprinderi (municipale și de stat), se rezumă la tipul de proprietate al acestora și nu este relevantă sensului Legii nr.80/2010. Astfel, **atragem atenția Înaltei Curți asupra necesității elucidării aspectului respectiv.**

În continuarea logicii prezentei sesizări, dezvoltând prevederile art.16 din Constituție, subliniem că violarea principiului egalității și nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferențiat în cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau când există o disproporție între scopul urmărit și mijloacele folosite. Art. 16, principalul izvor al principiului egalității, este corelat cu alte articole – repere constituționale ale egalității și are trei componente: Respectarea persoanei; Egalitatea; Nediscriminarea.

Egalitatea cetățenilor în fața legii urmează a fi înțeleasă ca o egalitate formală a drepturilor, care impune exercitarea dreptului real existent, fără excepții, vizând personalitatea subiectului (titularului dreptului). Fiecare persoană este înzestrată în egală măsură cu drepturi și îndatoriri, niciunei puteri nu i se permite să utilizeze în mod preferențial dreptul în interesul sau în dauna unei anumite persoane.

În sens uzual, discriminarea presupune aplicarea unui tratament diferențiat persoanelor între care nu există deosebiri din punct de vedere moral, ci numai deosebiri de alt fel – fiziologice (sex, particularități fizice) sau etnice (culoare a părului, a pielii, naționalitate). Discriminarea se definește nu doar ca o diferență, ci

² <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5684/language/ro-RO/Default.aspx>

ca o diferență interzisă, deoarece este nelegitimă, arbitrară. Textul constituțional stabilește egalitatea tuturor cetățenilor, fără deosebire, ceea ce presupune interdicția aplicării unui tratament juridic aparte unei persoane, tratament de natură să o plaseze într-o poziție subordonată sau supraordonată față de ceilalți cetățeni.

Spre deosebire de textele internaționale în domeniul drepturilor omului la care Republica Moldova este parte, lista criteriilor interzise de discriminare în textul art. 16 alin. (2) este una exhaustivă, lipsind sintagma sau orice alt criteriu. Totuși, în virtutea art. 4 al Constituției, care prevede că dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu actele internaționale la care Republica Moldova este parte, interdicția discriminării poate fi extinsă la alte împrejurări (situații), care vizează atribute ale ființei și personalității umane.

Or, în speță principiul uniformității merită și poate fi egalat cu cel al egalității. În jurisprudența sa Curtea Constituțională a relevat în mod constant că violarea principiului egalității și nediscriminării are loc atunci când **se aplică un tratament diferențiat în cazuri egale**, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau când există o disproporție între scopul urmărit și mijloacele folosite.

Pentru a stabili încălcarea articolului 16 din Constituție trebuie să se constate faptul că persoanele aflate în situații similare sau comparabile beneficiază de tratament preferențial și că această distincție este discriminator. Or, personalul care care sub incidența prevederilor Legii nr.80/2010 se află în situație similară.

Diferența de tratament în situații similare, precum și orice similitudine de tratament în situații diferite vor fi considerate discriminări în lipsa unei justificări obiective și rezonabile. O diferență de tratament admisibilă trebuie nu numai să urmărească un scop legitim, ci și să se caracterizeze printr-un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (Marckx vs. Belgia 1979).

În Hotărârea nr.30 din 2014, Curtea Constituțională a statuat că o distincție este discriminatorie dacă nu se bazează pe o justificare obiectivă și rezonabilă, adică nu urmărește un scop legitim sau nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. Or, în speță nu există nici un scop legitim în favorizarea celor 3 categorii de consilieri în raport cu cei ce nu se regăsesc în listă.

În Hotărârea nr.15 din 2016, Înalta Curtea, subliniază că instituirea unei măsuri legislative trebuie să fie justificată de un scop legitim, în așa fel încât să păstreze un just echilibru între drepturile și interesele tuturor participanților care se află în situații identice, **fără privilegii** și fără discriminări, respectându-se astfel principiul constituțional al egalității și nediscriminării. Or, în speță, Legea contestată instituie privilegii pentru un șir de consilieri excluzând consilierii persoanelor „incomode” cu funcție de demnitate publică.

În sensul celor enunțate, subliniem prevederile relevante ale Convenției O.I.M. (nr. 111) privind discriminarea în domeniul forței de muncă și exercitării profesiei (adoptată la Geneva la 25 iunie 1958, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 593-XIII din 26 septembrie 1995, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 59-60, art. 671) sunt următoarele: „1. În scopul prezentei Convenții, termenul „discriminare” cuprinde: a) orice deosebire, excludere sau preferință fondată pe rasă, culoare, sex, religie, opinie politică, ascendență națională sau origine socială, care are drept scop să distrugă sau să alterneze egalitatea de șanse sau de tratament în materie de angajare sau de profesie; b) orice altă deosebire, excludere sau preferință care are drept consecință să distrugă sau să alterneze egalitatea de șansă sau de tratament în materie de angajare sau de profesie, care ar putea fi specificată de membrul interesat

după consultarea organismelor reprezentative ale celor ce angajează și a lucrătorilor, dacă există, și alte organisme corespunzătoare.

Discriminarea directă este definită în mod similar în CEDO și în dreptul U.E. Articolul 2 alineatul (2) din Directiva U.E. privind egalitatea de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică prevede că discriminarea directă apare „atunci când o persoană este tratată mai puțin favorabil decât este, a fost sau ar fi o altă persoană, într-o situație comparabilă, pe baza rasei sau originii etnice”.

CtEDO utilizează formularea potrivit căreia trebuie să existe „o diferență în tratamentul unor persoane aflate în situații analoage sau sensibil similare”, care „se bazează pe o caracteristică identificabilă”.

Articolul 2 alineatul (2) litera (b) din Directiva privind egalitatea de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică afirmă că „se consideră că are loc o discriminare indirectă atunci când o dispoziție, un criteriu sau o practică aparent neutră pune o persoană de o anumită rasă sau origine etnică într-o situație specială dezavantajoasă, în comparație cu alte persoane”. CEDO s-a bazat pe această definiție a discriminării indirecte în unele dintre hotărârile sale recente, susținând că „un tratament diferențiat poate lua forma unor efecte disproporționat negative ale unei politici sau măsuri generale care, deși este formulată în termeni neutri, practică discriminarea împotriva unui grup”.

Complementar, **cu referire la condițiile de calitate a legii (incidența articolului 23 din Constituție)**, subliniem faptul că potrivit art.1 alin.(3) din Constituție, Republica Moldova este un stat de drept și democratic, iar în jurisprudența sa constantă Curtea Constituțională reiterează importanța principiului statului de drept pentru o societate democratică.

Or, normele contestate conțin prevederi contrare tehnicii legislative, contrare condițiilor de calitate a legii, motiv pentru care contravin art.32 din Constituție.

Curtea a reamintit că preeminența dreptului presupune, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de către Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41).

Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. ca aceasta să fie accesibilă și previzibilă (*Rohlena v. Cehia [MC]*, 27 ianuarie 2015, § 50; *Vasiliauskas v. Lituania [MC]*, 20 octombrie 2015, § 154; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 48). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

Curtea Europeană a menționat că, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă (*Del Rio Prada v. Spania [MC]*, 21 octombrie 2013, §§ 92, 93). Nevoia de a evita rigiditatea excesivă și de a ține pasul cu circumstanțele în schimbare presupune exprimarea unor legi în termeni care sunt, într-o mai mare sau mai mică măsură, vagi, iar interpretarea și aplicarea unor asemenea reglementări depinde de practică (*Kokkinakis v. Grecia*, 25 mai 1993, § 40). Pe de altă parte, utilizarea unor concepte și a unor criterii prea vagi în interpretarea unei prevederi legislative conduce la incompatibilitatea acesteia cu exigențele clarității și previzibilității, în privința efectelor sale (*Liivik v. Estonia*, 25 iunie 2009, §§ 96–104).

De asemenea, pentru ca legea să îndeplinească cerința previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66). O putere discreționară care nu este

delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr.28 din 23 noiembrie 2015, § 61).

Curtea Constituțională a reținut constant că principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie protecție împotriva arbitrarului. Or, asigurarea respectivelor principii obligă statul să legisfeze într-o manieră clară și previzibilă normele de drept adoptate.

Așa dar, adoptarea de către legiuitor a actelor legislative accesibile, previzibile și clare se impune prin pisma art.23 alin. (2) din Legea supremă.

În Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010, a fost statuat că pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Necesitatea examinării calității legii de către autoritățile publice ale Republicii Moldova a fost evidențiată și în jurisprudența CtEDO pe mai multe cauze (Busuioc v. Moldova, Guțu v. Moldova).

Astfel, în cauza Guțu v. Moldova, §66 (Guțu v. Moldova nr.20289/02, 7 iunie 2007): "...expresia "prevăzută de lege" nu presupune doar corespunderea cu legislația națională, dar, de asemenea, se referă la calitatea acelei legislații (*a se vedea Halford v. the United Kingdom, Reports 1997-III, p.1017, §49*).

În Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 27 septembrie 2016, a fost statuat cu titlu de principiu că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. Astfel, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure.

De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.

În concluzia argumentelor de neconstituționalitate subliniem că prin adoptarea Legii nr.156/2021, au fost favorizate unele categorii de subiecți incidenți ai Legii nr.80/2010, fiind excluse intenționat celelalte categorii enunțate în prezenta sesizare.

Respectiva velenie juridică s-a realizat prin fentarea Constituției pe dimensiunea egalității în drepturi și a calității legii, precum și cu ignorarea regulilor tehnicii legislative, fapt care afectează principiul legalității.

Sumar, pentru argumentele enunțate, apreciem norma criticată drept diind neconstituțională. Or, o asemenea eroare poate fi rectificată prin declararea drept neconstituțională a normei criticate, fie prin interpretarea art.16 din Legea supremă în vederea stabilirii dacă toate categoriile incidente Legii nr.80/2010 cad sub incidența Legii criticate, fie, într-un final, prin formularea unei Adrese Parlamentului în vederea ajustării omisiunilor.

Cadrul normativ pertinent Constituția Republicii Moldova

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 5

Democrația și pluralismul politic

(1) Democrația în Republica Moldova se exercită în condițiile pluralismului politic, care este incompatibil cu dictatura și cu totalitarismul.

(2) Nici o ideologie nu poate fi instituită ca ideologie oficială a statului.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

IV – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Urmare celor expuse, în conformitate cu prevederile art.1, 5, 7, 23, și 16 din Constituția Republicii Moldova, art. art.4 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. art. 4, 38, 39 din Codul Jurisdicției Constituționale.

Solicit Înaltei Curți:

1. Admiterea spre examinare și declararea admisibilă a prezentei sesizări;
2. Exercițarea controlului constituționalității și declararea drept neconstituționale Art. I din Legea nr.156 din 4 noiembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative, dat fiind caracterul discriminatoriu al acesteia.

V – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

VI - LISTA DOCUMENTELOR

VII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect,
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping loops and strokes, positioned to the right of the printed name.

Lebedinschi Adrian